

INTERVIEW ปลัดกระทรวงศึกษาธิการกับโครงการรักสัตว์ในโรงเรียน

เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2548 สมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย (TSPCA) ได้รับเกียรติจาก คุณหญิง ดร.กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการให้สัมภาษณ์ถึงทัศนคติของท่านเกี่ยวกับกิจกรรมการปลูกฝังจิตสำนึกให้กับเยาวชนในเรื่องของการให้ความรักและเลี้ยงดูสัตว์

TSPCA: ในกระบวนการแก้ปัญหาสัตว์จรจัด โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลและปฏิบัติต่อสัตว์แก่นักเรียนนักศึกษา ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติเป็นแนวทางที่เหมาะสมหรือถูกต้องหรือไม่

ดร.กษมา: การให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องสัตว์เลี้ยงมีความจำเป็นอย่างมาก เพราะปัจจุบันคนเลี้ยงสัตว์มักนึกถึงแต่ความน่ารักน่าเอ็นดูของสัตว์ แต่มักไม่ค่อยนึกถึงความรับผิดชอบที่จะดูแลให้สัตว์เลี้ยงได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เราควรจะให้ความรู้ในเรื่องที่ว่า เราจะดูแลสัตว์เลี้ยงอย่างไรให้มีความสุข เช่นเดียวกับคน การตัดสินใจก่อนที่จะเลี้ยงสัตว์ไม่ว่าจะเป็นสัตว์ประเภทใด ผู้ปกครองกับเด็กควรจะมีการตัดสินใจ และแสดงความรับผิดชอบต่อในเรื่องนี้อย่างไรบ้าง ส่วนใหญ่คิดแต่จะซื้อให้กันเป็นของขวัญ โดยไม่คำนึงถึงภาระต่อเนื่องที่จะตามมา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการให้ความรู้ ซึ่งการให้ความรู้ทำได้หลายวิธี อาจมีชมรมคนรักสัตว์ในโรงเรียนให้รุ่นพี่หรือวิทยากรภายนอกเข้าไปให้ความรู้ สมาคมฯเองก็อาจจะนำมาตรการการเรียนรู้ตามหลักสูตรไปพิจารณาเพื่อสอดแทรกเนื้อหาอันเป็นประโยชน์ หรือจัดทำเป็นหนังสืออ่านนอกเวลา เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีความละเอียดอ่อน และรักสัตว์โดยที่เด็กไม่รู้ตัว คิดว่ามีหลายวิธีที่จะทำได้

TSPCA: เพื่อให้เกิดพฤติกรรมปลูกฝังด้านความรู้ความเข้าใจชนิดถาวรแก่เยาวชน ท่านคิดว่าเหมาะสมเพียงใดที่สถาบันการศึกษาจะมีหลักสูตรเกี่ยวกับสวัสดิภาพสัตว์และสวัสดิภาพคนเข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอน

ดร.กษมา: คำว่า “หลักสูตร” ในปัจจุบันไม่เหมือนกับหลักสูตรในสมัยก่อน คือไม่มีกำหนดตายตัวว่าทั่วประเทศต้องเรียนหนังสือเล่มนี้หรือเรียนเนื้อหาอย่างเดียวกันหมดแต่จะมีมาตรฐานปลายทางที่ว่า เด็กระดับชั้นใด เด็กควรจะรู้อะไรบ้างขึ้นอยู่กับโรงเรียนที่จะพิจารณาหาวิธีการที่จะทำให้เด็กรู้เรื่องนั้น ๆ หากสมาคมฯมีวิธีการที่จะช่วยโรงเรียนในการสื่อสารและปลูกฝังด้วยการทำคู่มือหนังสืออ่านประกอบ จัดค่ายเยาวชน จัดตั้งชมรมอบรมครูก็จะเป็นวิธีหนึ่งที่จะให้เนื้อหาสาระเหล่านี้ถูกสอดแทรกไปในการเรียนการสอนได้โดยไม่จำเป็นต้องมีรายวิชา

TSPCA: ใครขอข้อเสนอแนะจากท่านว่าควรเริ่มต้นอย่างไร

ดร.กษมา: ควรเริ่มในโรงเรียนสัก 2-3 โรงเรียนก่อน โดยอาจร่วมกับสมาคมสัตว์เลี้ยงของ คุณ วัลลภ เกียรติวนนท์ ซึ่งได้จัดกิจกรรมขึ้นทุกปี และในบางโรงเรียนมีการสอนเกี่ยวกับสุนัขอยู่แล้ว หากเราเริ่มทำกิจกรรมแบบครบวงจรกับโรงเรียนเหล่านี้ก่อน ก็จะเป็นต้นแบบให้โรงเรียนอื่นทำตาม ถ้าไม่เริ่มก็จะไม่ได้ฝึกกรากที่ไหนเลย แนะนำให้เริ่มจากการจัดค่ายเยาวชนแล้วจัดตั้งเป็นชมรม จะง่ายกว่าที่จะนำไปทำเป็นหลักสูตรเลย ส่วนของหนังสืออ่านนอกเวลาอาจประสานกับสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่ทำเกี่ยวกับหนังสือเด็กกำหนดหัวข้อให้นักเขียนของสำนักพิมพ์นั้น ๆ เขียนให้ แล้วจัดพิมพ์เป็นเล่มเพื่อนำไปแจกจ่ายให้กับโรงเรียนต่าง ๆ ก็ได้ อีกหนึ่งวิธีที่น่าสนใจ คือ การทำเป็นรายการโทรทัศน์สั้น ๆ นำเสนอเกี่ยวกับการดูแลเลี้ยงดูสัตว์ แต่ละประเภท ซึ่งอาจมีการสัมภาษณ์คนดังกับสัตว์เลี้ยงก็จะยิ่งเป็นที่น่าสนใจ เพราะปัจจุบันรายการสำหรับเด็กเป็นที่สนใจและรัฐบาลก็ให้การสนับสนุน วิธีการเหล่านี้ คิดฉันคิดว่าจะให้ประสิทธิผลมากกว่าการนำไปไว้ในหลักสูตร เพราะถ้าครู อาจารย์ ไม่มีความรู้สึกรักสัตว์ร่วมแล้ว การเรียนการสอนก็จะน่าเบื่อไม่มีประสิทธิภาพ